

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/35/2024
Identifikačné číslo spisu:	6119306992
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6119306992.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu Wigger s.r.o., so sídlom Račianska 133, Bratislava, IČO: 46 321 012, zast. Mgr. Peter Rybánsky, advokát, so sídlom Farská 46, Nitra, proti žalovanému CENTRUM - SVET s. r. o., so sídlom Lieskovská cesta 6, Zvolen, IČO: 44 430 574, zast. JUDr. Eva Molnárová, advokátka, so sídlom Rudlovská cesta 47, Banská Bystrica, o zaplatenie sumy 18.074,82 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob/46/2022-502 zo dňa 4.10.2023, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e

- rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41Cob/46/2022-502 zo dňa 4.10.2023 vo výroku II., ktorým odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen, č. k. 11Cb/13/2019-422 zo dňa 14.4.2022 tak, že žalobu zamietol a vo výroku III. o nároku žalovaného voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %;
- uznesenie Okresného súdu Zvolen, č. k. 11Cb/13/2019-600 zo dňa 2.2.2024, uznesenie Okresného súdu Zvolen, č. k. 11Cb/13/2019-659 zo dňa 5.8.2024

a vec v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom (druhým v poradí) č. k. 11Cb/13/2019-422 zo dňa 14.4.2022 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18.074,82 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18.074,72 eura od 3.5.2019 do zaplatenia. Zároveň žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy v zmysle § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Súčasne uviedol, že mal za preukázané, že žalobca od predmetnej kúpnej zmluvy listom zo dňa 17.4.2019 odstúpil platne. Ďalej konštatoval, že v prípade odstúpenia od zmluvy majú zmluvné strany povinnosť vrátiť si vzájomné plnenie s tým, že

odovzdanie motorového vozidla autorizovanému servisu považoval za dostatočné na to, aby si žalovaný na tomto mieste mohol vozidlo prevziať. Žalobca si teda svoju časť vzájomnej povinnosti ohľadom vrátenia motorového vozidla splnil. Z dôvodu, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, bol žalovaný povinný vrátiť žalobcovi kúpnu cenu vo výške 15.000 eur, pričom súd prvej inštancie mal dostatočne preukázané aj ďalšie nárokové výdavky zo strany žalobcu, a to náklady na diagnostiku v sume 116,72 eura, náklady na vypracovanie znaleckého posudku vo výške 452,80 eura a náklady na havarijné poistenie motorového vozidla vo výške 1.505,30 eura.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41Cob/46/2022-502 zo dňa 4.10.2023 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) vo výroku I. opravil IČO žalovaného v záhlaví rozsudku súdu prvej inštancie, výrokom II. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 351 Obchodného zákonníka a uviedol, že v štádiu rozhodovania odvolacieho súdu o odvolaní žalobcu proti rozsudku (prvému v poradí) Okresného súdu Zvolen zo dňa 7.11.2019 považoval odvolací súd odovzdanie motorového vozidla autorizovanému servisu za riadne odovzdanie vozidla žalovanému, keďže žalovaný mal možnosť si predmetné motorové vozidlo z autorizovaného servisu prevziať a v prípade, ak s odstúpením od zmluvy nesúhlasil, bol povinný žalobcovi oznámiť, že si motorové vozidlo z autorizovaného servisu neprevezme. Odvolací súd konštatoval, že nepopiera, že v prípade odstúpenia od zmluvy majú zmluvné strany povinnosť vrátiť si vzájomné plnenie, ale odovzdanie vozidla autorizovanému servisu považoval v tom čase za dostatočné na to, aby si žalovaný uvedené vozidlo na tom mieste prevziať mohol, čím si podľa názoru odvolacieho súdu žalobca splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka. Až následne po rozhodnutí odvolacieho súdu bolo v konaní preukázané, že motorové vozidlo bolo rozobraté na pokyn žalobcu a nie je uvedené do stavu, aby mohlo byť odovzdané žalovanému, čo potvrdil aj svedok F. X. na pojednávaní dňa 20.7.2021. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potom povinnosťou žalobcu po rozhodnutí, ktorým odvolací súd rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 7.11.2019 (prvý v poradí) zrušil, požiadať autorizovaný servis, v ktorom je predmetné motorové vozidlo odstavené, aby toto motorové vozidlo bolo dané do stavu spôsobilého na odvezenie si vozidla zo strany žalovaného, čo sa však nestalo a ako potvrdili aj štatutárni zástupcovia žalobcu na pojednávaní, motorové vozidlo sa nachádza v servise v takom stave, v akom zostalo po prehliadke znalcom, teda rozobraté. Vzhľadom na to, že v zmysle § 351 Obchodného zákonníka každá zmluvná strana je povinná vrátiť plnenie, ktoré pred odstúpením prijala, a ktoré predstavuje synalagmatický záväzok, teda na jednej strane stojí v prípade kúpnej zmluvy povinnosť predávajúceho a právo kupujúceho na vrátenie kúpnej ceny oproti právu predávajúceho a povinnosti kupujúceho na vrátenie predmetu kúpy, čo vzhľadom na zistenie uvedených skutočností (pretrvávajúce rozobratie vozidla) nie je možné, dospel vykonaným dokazovaním odvolací súd k záveru, že žiadna zo strán si nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie poskytnuté podľa zmluvy, od ktorej bolo neskôr odstúpené. So zreteľom na uvedené sa žalobca v prejednávanej veci môže domáhať na súde vrátenia svojho plnenia len vtedy, ak by v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany alebo len ak nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému. Zo spisu však vyplýva, že o tento prípad v danej veci nejde. Vzhľadom na to sa žalobca nemohol domáhať samostatného plnenia, ale mal vyššie uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností strán konania primerane vyjadriť v petite žaloby. Keďže žalobca v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností strán konania nevyjadril (a svoju povinnosť na umožnenie prevzatia vozidla žalovaným po rozhodnutí odvolacieho súdu nesplnil) a súd je viazaný žalobným návrhom, nemôže byť žaloba z tohto dôvodu úspešná. Odvolací súd poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/115/2008 zo dňa 26.2.2009, podľa ktorého „nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Občianskeho zákonníka (obdobne § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka, pozn. odvolacieho súdu) a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenie“ a tiež na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2014, podľa ktorého „návrh účastníka neplatnej (zrušenej) zmluvy na vrátenie kúpnej ceny je nárokom podmieneným zo zákona povinnosťou vrátiť druhému účastníkovi to, čo získal za kúpnu cenu, ktorej vrátenia sa domáha. Ide o vrátenie vzájomných plnení z neplatnej (zrušenej) kúpnej zmluvy, z ktorej je jedno je plnenie nepeňažné. Preto ak napríklad žalobca žiada vrátenie veci z neplatnej (zrušenej) kúpnej zmluvy, súd

žalobe vyhovie tak, že vo výroku rozsudku vyjadrí vzájomný (synalagmatický) záväzok obidvoch účastníkov neplatnej (alebo zrušenej) zmluvy na vrátenie plnenia“.

5. Odvolací súd ďalej konštatoval, že na daný prípad sa nevzťahuje § 441 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka, pretože pokiaľ aj došlo na základe žiadosti znalca k rozobratiu vozidla, po jeho prehliadke mal dať žalobca pokyn na uvedenie vozidla do stavu, v akom by bolo možné ho žalovanému odovzdať. Nemožno opomenúť, že po rozhodnutí odvolacieho súdu bol žalobca povinný, ak chcel naplniť synalagmatický vzťah tak, ako ho skonštatoval odvolací súd, dať pokyn autoservisu na zloženie vozidla. Keďže žalobca neumožnil žalovanému prevziať si vozidlo v autorizovanom servise a vzájomná viazanosť plnenia tak nebola vyjadrená v petite žaloby, dospel odvolací súd k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

6. Proti výroku II. a výroku III. rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec odvolaciemu súdu vrátil na ďalšie konanie s tým, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Prípustnosť dovolania odôvodnil vadou podľa § 420 písm. f) CSP, ako aj nesprávnym právnym posúdením podľa § 421 ods. 1 písm. b), eventuálne písm. c) CSP.

7. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ odôvodňoval tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriac procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň taktiež dovolateľ namietal, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v jeho neprospech.

8. Dovolateľ uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je výsledkom neprijateľných procesných postupov, ktoré dané rozhodnutie činia neudržateľným tak z procesného, ako aj hmotnoprávneho hľadiska. Zároveň poukázal na fakt, že predmetná vec bola dvakrát podrobená revízií odvolacieho súdu, pričom odvolací súd v napadnutom rozhodnutí sa odklonil od právnych záverov prezentovaných v prvom rozhodnutí odvolacieho súdu, na základe ktorého došlo k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zároveň poukázal na závery prvého rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 11.8.2020, č. k. 41Cob/29/2020-205, kde súd bez pochybností konštatoval, že „odovzdanie vozidla je potrebné považovať za riadne, keďže žalovaný mal možnosť si predmetné vozidlo prevziať, poprípade ak s odstúpením o zmluvy nesúhlasil, bol povinný žalobcovi oznámiť, že si vozidlo neprevezme“ (bod 38.). Naproti tomu odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uvádza ako dôvod zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie to, že „až po prvom rozhodnutí odvolacieho súdu malo byť preukázané, že motorové vozidlo bolo rozobraté na pokyn žalobcu a nie je uvedené do stavu, aby mohlo byť odovzdané žalovanému. (bod 59. napadnutého rozhodnutia).

9. Podľa názoru dovolateľa však uvedený záver odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí nemôže obstať, pretože z vykonaného dokazovania vyplýva jednoznačný záver, že stav motorového vozidla (teda že je v rozobratom stave), bol žalovanému známy už v čase vydania prvého rozhodnutia súdom prvej inštancie. Nemožno preto prijať záver odvolacieho súdu v napádanom rozhodnutí, že táto skutočnosť mala byť v konaní preukázaná až po prvom rozhodnutí odvolacieho súdu. Uvedené neobstojí taktiež s ohľadom na to, že žalovaný, majúc nepochybnú vedomosť o stave motorového vozidla, toto nijako nenamietal; preto je potrebné uvedené vyhodnotiť ako nespornú skutočnosť, najmä s poukazom na § 151 ods. 1 ods. 2 CSP a zároveň nie je dôvod na túto námietku žalovaného prihliadať, ak ju neuviedol v čase, keď o stave motorového vozidla nadobudol vedomosť (§ 153 CSP).

10. Žalobca ďalej uviedol, že z prednesov žalovaného (resp. jeho štatutárneho zástupcu) je zrejmé, že žalovaný nemal nikdy záujem vozidlo prevziať, preto považuje otázku posudzovania stavu motorového vozidla za zjavne nad rámec nevyhnutného dokazovania. Uvedené konštatuje odvolací súd v prvom zrušujúcom rozhodnutí, pričom odvolací súd v napadnutom rozhodnutí opomína fakt, že žalovaný odmieta prevziať motorové vozidlo.

11. Dovolateľ tiež namietal hodnotiace závery odvolacieho súdu, ktorý podľa jeho názoru zjavne v

rozpore so súdnou praxou pripisuje zásadný význam stavu motorového vozidla pri odovzdaní po odstúpení od kúpnej zmluvy, dôrazne poukazujúc pritom na to, že motorové vozidlo bolo rozobraté za účelom zistenia/preukázania vady motorového vozidla. Za nesprávny je potrebné označiť názor odvolacieho súdu k výkladu § 441 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka. Okrem toho, že takýto výklad odporuje gramatickému výkladu uvedeného ustanovenia, je tento nutné označiť i za odporujúci logike daného ustanovenia. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.5.2019, sp. zn. 22C/22/2017, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.5.2020, zp. zn. 8Co/234/2019, pričom z uvedených rozhodnutí vyplýva povinnosť žalobcu odovzdať motorové vozidlo v stave ako stojí a leží, poukazujúc na to, že v obidvoch sporových veciach bolo vozidlo totožne rozobraté za účelom zistenia vady, pričom je logické, že od žalobcu nemožno spravodlivo požadovať, aby dal pokyn na zloženie vozidla, a to nielen s poukazom na gramatický a logický výklad § 441 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka, ale najmä s poukazom na to, že žalobca po odstúpení od kúpnej zmluvy nie je vlastníkom motorového vozidla, a teda nie je oprávnený s vozidlom nakladať. Odvolací súd tak zrejme neudržateľne arbitrárnym a formalistickým spôsobom vyhodnotil otázku stavu motorového vozidla pri jeho odovzdaní, pričom napádaným rozhodnutím bol porušený zákon v neprospech žalobcu.

12. Pripustnosť dovolania odôvodňoval dovolateľ podľa § 421 ods. 1 písm. b) eventuálne c) CSP. V rámci zachovania právnej istoty garantovanej Ústavou SR všetkým účastníkom konania, ako aj princípu predvídateľnosti rozhodovania, čo v praxi znamená, že účastníci právnych vzťahov môžu legitímne očakávať, že štátne orgány (vrátane súdov) budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako, je podľa mienky dovolateľa nevyhnutné, aby dovolací súd zjednotil výklad uvedeného § 441 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka v spojení s posúdením právneho názoru odvolacieho súdu k povinnosti zloženia motorového vozidla po jeho rozobratí za účelom zistenia vady.

13. dovolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné i dôvodné.

K dôvodom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

15. K porušeniu práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu malo podľa dovolateľa dôjsť tým, že odvolací súd sa v otázke „stavu motorového vozidla v čase vrátenia“ odklonil od svojho skoršieho názoru prezentovaného v uznesení č. k. 41Cob/29/2020-205 zo dňa 11.8.2020, ktorým zrušil skoršie rozhodnutie súdu prvej inštancie. Dovolať ďalej namietal, že „odvolací súd v rozpore so súdnou praxou pripisuje zásadný význam stavu motorového vozidla pri odovzdaní po odstúpení od kúpnej zmluvy“.

16. Odvolací súd vo svojom prvom uznesení č. k. 41Cob/29/2020-205 zo dňa 11.8.2020 v bode 38. konštatoval, že „... podľa názoru odvolacieho súdu došlo k platnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy...; odovzdanie motorového vozidla autorizovanému servisu považoval odvolací súd za riadne odovzdanie vozidla žalovanému, keďže žalovaný mal možnosť si predmetné motorové vozidlo z autorizovaného servisu prevziať, prípadne, ak s odstúpením nesúhlasí, bol povinný žalobcovi oznámiť, že si motorové vozidlo z autorizovaného servisu neprevezme“. V bode 40. zopakoval, že „odovzdanie vozidla autorizovanému servisu považoval odvolací súd za dostatočné na to, aby si žalovaný uvedené vozidlo na tomto mieste prevziať mohol“. V ďalšom konaní uložil odvolací súd súdu prvej inštancie povinnosť zaoberať sa nárokom žalobcu na úhradu nákladov spojených s uplatnením nároku z väd.

17. Súd prvej inštancie vo svojom druhom rozsudku, č. k. 11Cb/13/2019-422 zo dňa 14.4.2022, ktorým žalobe vyhovel, v bode 47. uviedol, že je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý konštatoval platné odstúpenie od zmluvy, ako aj riadne odovzdanie vozidla žalovanému tým, že

motorové vozidlo bolo odovzdané autorizovanému servisu, kde si ho žalovaný mohol prevziať, a preto sa v ďalšom konaní zaoberal výškou nákladov, ktoré si uplatnil žalobca žalobou.

18. Odvolací súd následne v napadnutom rozhodnutí v bode 59. a 60. uviedol, že „po rozhodnutí odvolacieho súdu bolo v konaní preukázané, že motorové vozidlo bolo rozobraté na pokyn žalobcu a nie je uvedené do stavu, aby mohlo byť odovzdané žalovanému; bolo povinnosťou žalobcu po rozhodnutí, ktorým odvolací súd rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 7.11.2019 zrušil, požiadať autorizovaný servis, v ktorom je predmetné vozidlo odstavené, aby toto motorové vozidlo bolo dané do stavu spôsobilého na odvezenie si vozidla zo strany žalovaného, čo sa však nestalo“.

19. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd pri svojom prvom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu (ktorý ale výslovne neuviedol), že motorové vozidlo sa nachádza v servise v zloženom stave. Keďže odvolací súd sa nezaoberal a ani nijako nevyhodnocoval stav predmetného motorového vozidla, pôsobí prekvapivo jeho následný záver v druhom rozhodnutí, ktorý je napadnutý dovolaním, a to že stav motorového vozidla je pre neho významný z hľadiska splnenia povinnosti žalobcu odovzdať motorové vozidlo žalovanému. Keďže z prvého rozhodnutia odvolacieho súdu nijakým spôsobom nevyplyvalo, že zloženie/rozobratie vozidla je pre odvolací súd významná skutočnosť, možno teda vyhodnotiť ako prekvapivé konštatovanie odvolacieho súdu v jeho druhom rozhodnutí, že „bolo povinnosťou žalobcu po rozhodnutí, ktorým odvolací súd rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 7.11.2019 zrušil, požiadať autorizovaný servis, v ktorom je predmetné vozidlo odstavené, aby toto motorové vozidlo bolo dané do stavu spôsobilého na odvezenie si vozidla zo strany žalovaného“.

20. S poukazom na vyššie uvedené došlo podľa názoru dovolacieho súdu v preskúmvanej veci procesným postupom súdu k tomu, že odvolací súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, dôsledkom čoho by bolo porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces tak, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd súčasne uvádza, že vzhľadom na konštatovanú vadu zmätočnosti by bolo predčasné zaoberať sa nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP, v rámci ktorého dovolateľ namietal aplikáciu a výklad § 441 ods. 3 písm. b) Obchodného zákonníka.

22. Vzhľadom na prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP najvyšší súd zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP rozsudok odvolacieho súdu vo výroku II., ktorým odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 11Cb/13/2019-422 zo dňa 14.4.2022 tak, že žalobu zamietol a vo výroku III. o nároku žalovaného voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a vec mu v zrušenom rozsahu podľa § 450 CSP vrátil na ďalšie konanie.

23. Pokiaľ odvolací súd bude vychádzať z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, bude potrebné nariadiť pojednávanie, na ktorom odvolací súd zopakuje dôkazy, prípadne doplní dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov.

24. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci, bolo potrebné zrušiť aj rozhodnutia súdov prvej inštancie týkajúce sa výšky priznaných trov konania.

25. O trovách dovolacieho konania a trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.